

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Başbakan Sayın Binali Yıldırım** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü' nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Nadir Yıldırım

Van Milletvekili

Diyarbakır Valiliği, TRT Belgesel ve Kalkınma Bakanlığı desteği ile 'Cazibe merkezlerini Destekleme' programı ismi ile hazırlanan 'Suların Ateşin ve Taşların İmparatorluğu' isimli belgesel TRT Belgesel kanalında yayınlanmış, Göbekli Tepe ile ilgili bölüm bilim insanlarının tepkisine yol açmıştır. Oysa Göbekli Tepe İlk olarak 1963 yılında, İstanbul ve Chicago Üniversitelerinin işbirliği ile hazırlanan "Güneydoğu Anadolu Bölgesi Araştırma Projesi" çerçevesinde gerçekleştirilen yüzey araştırmalarında, İstanbul Üniversitesinden Prehistorya Bölüm Başkanı Prof. Dr. Halet ÇAMBEL ve Chicago Üniversitesinden Prof. Dr. Robert BRAIDWOOD tarafından mezarlık alan olarak kayda geçmiştir. 1994 Ekim ayında, o dönemde yine Urfa'da Nevali Çori kazılarında çalışma yürüten Prof. Dr. Klaus Schmidt tarafından yeniden keşfedilen Göbekli Tepe'de, Alman Arkeoloji Enstitüsü ve Urfa Müze Müdürlüğü tarafından 1995 yılında kazı çalışmalarına başlanmıştır. Prof. Dr. Klaus Schmidt, çalışma arkadaşı aynı zamanda eşi olan Çiğdem Köksal Schmidt' inde aralarında bulunduğu ekip tarafından 1995 yılından, 2014 yılına kadar kesintisiz kazı çalışmaları yürütülmüş ve dünya da Neolitik Dönem adına bilinen tüm kronolojilerin yeniden gözden geçirilmesi gerektiği gerçekliğini ortaya koymuştur. Belgeselin Göbekli Tepe'yi mevcut bilimsel ve tarihsel gerçekliklerden oldukça uzak bir şekilde verdiği yayınlanan videonun içeriğinden anlaşılmaktadır.

Ayrıca belgeselde anlatıcı, konuyu şöyle anlatmaktadır: "Göbeklitepe'de yer alan heykellerin Hz. İbrahim'in babası Aser' in yapmadığını kim bize söyleyebilir? Ya da Hz. İbrahim'in kıldığı putların yer aldığı tapınağın Göbeklitepe olmadığını ileri sürebilir miyiz?"

IŞİD gibi bir tehlikenin arkeolojik ve kültürel miraslar üzerinde boy gösterdiği mevcut coğrafyada bilimsel gerçekliklerden ve tarihsel hakikatlerden uzak bir şekilde insanlık tarihinin yeniden ele alınmasını sağlayan bir kültürel miras, açıkça hedef haline getirilmiştir. Yakın zamanda Ortadoğu ülkelerinde Palmira, Nimrud gibi insanlık tarihinin en önemli arkeolojik alanlarının IŞİD tarafından düşmanca saldırılara maruz bırakıldığı gerçeği göz önünde iken, devlet kanalından böylesi önemli bir arkeolojik merkezi hedef haline getirmesi konusu kamuoyunda tartışılmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Arkeolojik sit alanlarını konu alan belgeseller yayınlanmadan önce hangi kurum tarafından ve hangi ilkelerle denetime tabi tutulmaktadır?
- 2- TRT’de yayınlanan söz konusu belgesel’ in yayınlamadan önce denetimi yapılmış mıdır? Yapılmış ise hangi kurum ve kişilerce bu belgeselin yayınlanmasına onay verilmiştir?
- 3- Palmira, Nimrud gibi insanlık tarihinin en önemli arkeolojik alanlarının DAİŞ tarafından düşmanca saldırılara maruz kaldığı bu dönemlerde, Göbekli Tepe’ nin putların tapınağı olarak gösterilmesi ve eserlerinin yıkıldığını gösteren sahnelerin devlet kanalı olan TRT’de canlandırılması hükümet politikası mıdır?
- 4- Söz konusu belgesel hangi tarihsel ve kültürel tanıtıma dayanmaktadır?
- 5- Göbeklitepe’nin IŞİD hedefi haline getirilmesi konusunda başlatılan bir soruşturma var mıdır?